

közönségeset. Ennek megoldása azért is nehéz, mert egy-egy gazdálkodó egysegen belül egyidejűleg mind a két anyaggal folyhat erdősítés.

A nemesített anyag — morfológiai bélyegei alapján — általánosságban nem azonosítható, tehát nem különíthető el. Nem marad más hátra, mint a formális, adminisztratív ellenőrzés, akárcsak jelenleg a nemesnyár és fűzek esetében. A megoldási forma ezek szerint az lehet, hogy a nemesített magot államilag ellenőrzött termelőegységek állítanak elő és a felügyelet az erdősített terület nagyságát és a dokumentált mennyiségi felhasználást egyeztetné, ellenőrizné.

Az elszámolási rendszernek feltétlenül tartalmaznia kell ösztönző és elvonó elemeket, a vállalati és társadalmi érdekek egyensúlyban tartása érdekében. Ösztönzésre felár képzelhető el az erdősítés befejezésének időpontjában. Elvonást arra az esetre kellene kilátásba helyezni, ha a véghasználati törzsszám a vállalat hibájából meghatározott korban (célállományonként változó) nincs meg (hasonlóan, mint az érvénybe léptetett visszatérés a műszaki átvételt követő ötödik évben).

A felügyeletre és finanszírozási rendre vonatkozó felvetések csupán egy-egy megoldást tartalmaznak, anélkül, hogy ezzel minden lehetőséget kimerítettnek tekintenénk. Törekvésünk csupán csak az, hogy a termelésbővítés biológiai és technológiai lehetőségeire rámutassunk és ezek igénybevételét szorgalmazzuk.

Dr. Marjai, Z.: POSSIBILITIES ON INCREASING THE EFFICIENCY WOOD GROWING.

To economize the use of improved propagating material, it is advisable to reduce strongly the number of the planted material and carry out the plantation with a spacing proper to the final cutting stage of the stand. Planting material required for the proper treatment of the stand has to be taken from other species, by which the improved planting material could always be easily recognized. By this method it can be reached that by the end of the century all stands of black locust and Scots pine would consist of improved trees with considerably greater value and better quality.

Márkosi Lajos

FÁSÍTÁSI HÓNAP*

Egyik idős női szakmunkásunk néhány évvel ezelőtt tavaszi erdősítés közben mondta nekem:

— Több, mint 15 éve dolgozom rendszeresen az erdőn, erdősítési, fásítási munkában. Nem tudom megmondani hány fát, csemetét ültettem el és azt sem tartottam számon, hány kapavágást, sarlóhúzást tettem, míg azokat gondoztam, ápoltam, neveltem. Azt hiszem mi végezzük az erdészet-

ben a legszebb munkát, akik a jövő erdejét dajkáljuk. És tetszik tudni, mikor vagyok a legboldogabb? Amikor a kis unokám azt mondja:... ma a Nagymama erdejében szedtünk virágot... a Nagymama erdejében játszottunk... a Nagyamama erdeje... — Kis idő múlva folytatta — de egyszer sírtam is, mikor három évvel ezelőtt ott túl... tetszik tudni az oldalban... leégett a fiatalos...

Aztán társaival együtt ismét lehajolt, elővett az ültetővödörből egy csemetét és elültette. Elültette azt a fát,

* A Budapesten tartott országos megnyitón elhangzott felszólalás.

amely alatt az utódaink fognak virágot szedni, vagy pihenni...

Sokszor eszembe jut ez a néhány mondat. Többször idéztem társaságban, baráti körben, és munkahelyeken is. Hiszen a természet, az erdő szeretete mellett a végzett munka célja, értelme, a tudatos közösségszolgálat is félreérthetetlenül megfogalmazódott benne. Úgy éreztem, hogy most, amikor ünnepélyes külsőségek között egy immár hagyományos, közösséget és jövőt szolgáló mozgalom új szakaszát indítjuk, ugyancsak el kell mondanom...

Ez az idős munkásasszony, aki azóta már nyugdíjban van, a Pilis egyik kis hegyi falujában lakik. A Pilisben, a Parkerdögazdaság területén, a főváros közvetlen közelében. Ő talán nagyon kevés alkalommal fordult meg Budapesten, de ennek a nagyvárosnak pihenni, felüldülni vágyó fáradt lakói közül egészen biztosan nagyon sokan sétálnak az „ő erdejében”, amely ma már nemcsak egy, de sok száz, sok ezer gyermeké, unokáé — akár ötéves vagy ötven éves — egy egész fővárosé, sőt egész népünké. Igen, azé, mert ezeknek az erdőknek — amelyeknek 30 000 hanyi területén tevékenykedő, több, mint 1100 dolgozó nevében szólok — ma már egyik legfontosabb célja, hogy a főváros dolgozó népét, azok egészségét szolgálja most és a jövőben is.

Munkánkban nem maradunk magunkra. Napjainkban olyan körülmények között, olyan hivatalos és társadalmi segítség, kormányzatunk részéről pedig olyan mértékű anyagi támogatás birtokában dolgozhatunk, amilyen még akár egy évtizeddel ezelőtt is elképzelhetetlen volt. S ez, ha segít, kötelez is. Határozott koncepcióval, tervszerűen és az új igényeket is kielégítő szakszerűséggel akarjuk végezni munkánkat, amelyet sok helyen és különösen itt a főváros területén, annak közvetlen környékén lelkes elődeink kezdtek el.

Napjainkban kezdjük az előkészítő munkát, a legfontosabb szakmai alap-

tervnek — az üzemtervnek — az elkészítését egész Nagy-Budapest területére. Ennek egyaránt fontos része az új erdő ültetése, a meglevők ápolása, nevelése, védelme, de tervszerűen kívánjuk lehetővé tenni azt is, hogy a városi ember a kulturális, higiéniai, pihenési és testedzési eszközöket, felszereléseket megtalálja anélkül, hogy az erdőt a szó közhasznú értelmében „berendeznénk”.

Ilyeneket már eddig is kialakítottunk. Sportpályából, erdei tornapályából, játszótérből már nem egy van a budai hegyekben és a Pilisben. Ha az erdei sétányokat egymáshoz hosszába tennénk, akkor Budapestről Szolnokon keresztül több mint 30 km-nyire jutnánk a Tiszán túlra. Az erdei padokon kerekén 5000 ember ülhetne egyidejűleg.

A hivatalok és a társadalom támogatását talán a legjobban az új erdők telepítése során élvezzük. A tanácsi kezdeményezésnek, egyéni, iskolai és felnőtt korú támogatásnak és az erdészeti szakirányításnak együttes eredménye ma már több 100 ha új erdő fővárosunk mindkét oldalán.

Így született meg 1972. évben többek között például 17 ha új erdő a XI—XII—XVIII. és XXI. kerületben. Így válik majd erdővé az 1973. évi munkából a Csillebérce-dűlőben, a Kondor úton, a Tétényi-fennsík közelében 18 ha. Ezenkívül még ebben az évben 12 ha területet készítünk elő a jövő évi fásításra.

Az összefogás egyik legszebb példaként értékeljük a II. kerületi Tanács, a Hazafias Népfőrdő, a Centenárium Bizottság és a Parkerdögazdaság közös akaratával rendezendő hűvösvölgyi bemutatót, amely előreláthatóan május végén már tájékoztatni, oktatni is fogja a pihenésen kívül az oda kirándulókat.

A „megható” jelzöt kell tennem az erdő szeretetének azon megnyilvánulása elé, amely a XV. ker. hivatalos képviselői és névtelen társadalmi aktí-

vái részéről nyilvánult meg kicsi erdejüknek kiránduló erdővé történő átalakításában. Folytathatnám a felsorolást a József Attila lakótelep közelében épített tornapálya létesítésének kezdeményezésével, vagy a kispesti erdei játszótér kialakításával.

— Egy-egy ilyen új fásítás elkészítése, egy-egy létesítmény felavatása, birtokba adása az ebben érdekelteknek általában nem formáság, hanem ünnepi aktus. — Utána az új erdősiítés, fásítás a biológia törvényei szerint elkezd új életét: a csecsemő-, a gyermekkor és az azt követő évtizedek ápolása, nevelése és állandó gondozása. Az üzembe helyezett játszótér, tornapálya vagy csak az egészen szerény kis padból, asztalból álló erdei garnitúra teljesíti funkcióját, kitéve az időjárás, a rendeltetés szerinti használat melletti „öregedésen” kívül a sokszor durva külső erőszaknak is.

Parkerdőgazdaságunk feladatának tartja, hogy a rengeteg erkölcsi energiával, anyagi áldozattal elindított, majd megvalósított erdőt, vagy létesítményt rendben fenntartsa, erre azonban egymaga nem elegendő. A támogatás, a segítség most már nemcsak azok részéről szükséges, akik a megvalósítást kezdeményezték és segítettek, hanem azok részéről, is akik részére az létesült. Nagy örömmel mondhatom el, hogy fővárosunkban erre is gyönyörű példák vannak már.

A XV. kerületben 1972 tavaszától valamelyik iskola minden nap kint volt az erdőben takarítani, szemetet összeszedni. A IX. és XIX. kerületi KISZ-bizottságokkal előkészítés alatt

áll olyan szocialista szerződés megkötése, amelynek keretén belül a kerületben levő erdei létesítmények állandó rendbentartását vállalják. Ezt a célt szolgálják a Hazafias Népfront által szerkesztett és terjesztett ismeretterjesztő füzetek, propagandaanyagok. Ebben a témakörben is tudnék még jó néhány példát felhozni, de már sokkal kevesebbet, mint amit az elindítás, az alkotás örömeiben tapasztaltunk.

Szomorú szívvel állunk meg sokszor letaposott erdősietések, kitöredezett fák előtt. Szégyeljük magunkat, amikor a papír, vagy a műanyag szemetet tapossuk a sétányokon, amikor az esőházban megrakott tűz miatt már egyetlen zszindely sincs azon. Amikor reggel azt tapasztaljuk, hogy legszebb erdei tisztásunkon teherautószámra hever az éjszaka odahordott építkezési törmelék. És nehéz elmondanom, mit érzünk akkor, amikor azt halljuk, hogy — tetszik tudni... ott az oldalon az a szép fiatalos tegnap leégett.

Engedjék meg, hogy most nemcsak mint a Pilisi Parkerdőgazdaság képviselője, hanem az egész erdősiítésadalom szerény tagjaként azt kérjem: a mai nappal ne csak az 1973. évi fásítási hónap induljon el. A mai nap ünnepi hangulatában érlelődjön, tudatosodjon az a felismerés, hogy a környezetnek, a természetnek és ezen belül az erdőnek a védelme nemcsak vállalati, tanácsi, de nem is csak ifjúsági és tömegszervezeti, hanem egyre fontosabb ösztársadalmi ügy, amelyben részt kell vegyen a kis pilisi faluban élő erdei munkásasszonyon és az ő unokáján kívül az ország teljes lakossága.

Felhívjuk az 1948-ban végzett esztergomi szakiskolásokat, hogy a 25 éves jubileumi találkozó szervezése érdekében lakcímüket közölni szíveskedjenek.

Polgár Pál erdősi
2525 Bajna, Hősök tere 13.

Sólymosi Antal erdősi
2027 Dömös, Duna út 27.